

Datum
2020-05-25

Diariernr
KST 2020/192

Ert datum
2020-05-15

Ert diariernr
Fi2020/02322/S2

Finansdepartementet

Omställningsstöd till företag som fått minskad omsättning på grund av coronaviruset

Kammarrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på promemorian.

4.1.1 Beslut enligt lagen om omställningsstöd

Av 5 § lagförslaget framgår att beslut enligt lagen fattas av Skatteverket och att besluten gäller omedelbart. I övervägandena till bestämmelsen anges att Skatteverkets beslut gäller omedelbart.

Förslaget till lag innebär att Skatteverket ska kunna ansöka hos förvaltningsrätten om bevissäkring, betalningssäkring och företrädaransvar. I promemorian saknas ett resonemang kring verkställigheten av de beslut som med stöd av lagen kommer fattas av förvaltningsrätten som första instans. Det framgår inte om även dessa beslut ska gälla omedelbart, eller om 5 § endast avser Skatteverkets beslut. Kammarrätten efterlyser ett förtydligande kring detta.

4.3.5 Bevissäkring, 4.4.5 Betalningssäkring och 4.4.6. Företrädaransvar

Kammarrätten noterar att bestämmelserna om bevissäkring, betalningssäkring och företrädaransvar har utformats på olika sätt. I regleringen gällande bevissäkring (14 §) anges uttryckligen att Skatteverket får ansöka hos förvaltningsrätten om bevissäkring. Vad gäller betalningssäkring (24 §) och företrädaransvar (25 §) framgår detta i stället indirekt genom hänvisningar till skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

Telefax
08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Lagförslaget är generellt uppbyggt genom hänvisningar till andra författningar, framförallt SFL. Kammarrätten har förståelse för detta eftersom det rör sig om en tillfällig lagstiftning som har tagits fram skyndsamt. Dock medför systematiken att regelverket i vissa delar blir svårförståeligt. Enligt kammarrätten bör kravet på transparens ställas högt i fråga om bevissäkring och betalningssäkring, som är tvångsåtgärder. Kammarrätten anser därmed att det finns ett värde i att det direkt av lagen framgår att det är förvaltningsrätten som beslutar om dessa åtgärder efter ansökan av Skatteverket. Generellt bör reglerna om bevissäkring, betalningssäkring och företrädaransvar kunna utformas på ett mer enhetligt sätt.

I fråga om regleringen kring tvångsåtgärder vill kammarrätten även lyfta fram proportionalitetsprincipen i 2 kap. 5 § SFL. Det finns ingen motsvarande bestämmelse i förslaget till lag om omställningsstöd.

4.5 Överklagande

Övervägandena kring bestämmelsen om överklagande (26 §) är mycket kortfattade och innehåller endast ett resonemang kring överklaganden av Skatteverkets beslut. Som noterats ovan, innebär lagförslaget även att förvaltningsrätten kommer att fatta beslut som första instans. Kammarrätten uppfattar att prövningstillstånd inte kommer att gälla för dessa beslut (jfr 34 a § förvaltningsprocesslagen [1971:291]).

6.10 Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget uppskattas medföra 500 mål i förvaltningsrätterna. Enligt kammarrättens mening framstår den prognosen som tveksam. Kammarrätten vill särskilt framhålla följande.

Det är 180 000 företag som bedöms vara berättigade till stöd. Utöver avslag på ansökningar om omställningsstöd, kommer överklagade beslut om återkrav att hanteras av förvaltningsdomstolarna. Enligt förslaget ska Skatteverket också kunna ansöka hos förvaltningsrätten om betalningssäkring, bevissäkring och företrädaransvar. Även beslut om tredjemansföreläggande och anstånd kan komma att överklagas.

I konsekvensanalysen resoneras endast kring beslut om avslag på ansökningar om omställningsstöd och återkrav av utbetalat stöd. Det är oklart om de andra mål som lagförslaget medför har beaktats. I fråga om resurstilldelning bör också de särskilda bestämmelserna i SFL om rätt till muntlig förhandling uppmärksammas. Enligt förslaget skulle dessa bestämmelser bli tillämpliga vid handläggningen av mål och betalningssäkring och företrädaransvar. Det bör även noteras att mål om anstånd, betalningssäkring och bevissäkring är av förturskaraktär. Rätten till muntlig förhandling och att målen handläggs med förtur medför att de typiskt sett bör bli mer resurskrävande.

Övrigt

Kammarrätten noterar att 6 § första stycket 1 lagförslaget följs av ett kommatecken i stället för en punkt. I 27 § lagförslaget saknas ett "m.m." i hänvisningen till lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Även i författningskommentaren noterar kammarrätten några korrekturfel och felaktiga hänvisningar. Som exempel kan lagkommentaren till 2 § tredje stycket nämnas, där det rätteligen ska anges att det av regleringen "framgår" och inte "framför". I lagkommentaren till 31 § finns en felaktig hänvisning till 70 kap. 2 § första stycket SFL. Den bestämmelse som avses är 71 kap. 2 § första stycket SFL.

I författningskommentaren till förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet finns en felaktig hänvisning i kommentaren till 2 kap. 3 §. Det tillägg som nämns finns i första stycket punkt 13 och inte punkt 14.

I avsnitt 4.9 under stycket "Allmänt om sekretess" saknas även ett "inte" i redogörelsen för vad ett omvänt skaderekvisit är.

Överlag hade förståelsen av promemorian underlättats av ytterligare språklig bearbetning och korrekturläsning.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Annica Lindblom. Föredragande har varit tf. kammarrättsassessorn Clara Ljunggren.

Annica Lindblom

Clara Ljunggren

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå